

lige Sjælland, idet man har frygtet for, at en saadan Havn skulde drage Fiskerne bort fra deres nuværende Bosteder, saaledes at de Havne, som Staten har støttet paa forskellig Maade, skulde blive forladte, fordi Fiskerne bleve nødte til at flytte til Anholt, som saa vilde blive en stor Fiskerkoloni, hvad der vilde blive til Skade for Fiskernes gamle Hjemsteder. Dertil er ikke andet at sige, end at hvis Følgen af, at man anlægger en Nødhavn, bliver den, at Fiskerne — det bliver jo dog kun gradvis — søge hen i Nærheden af denne Nødhavn, og dette bliver fordelagtigt for Fiskerne, kan Staten vistnok ikke som saadan have nogen særlig Interesse af at lægge sig imellem eller blande sig deri. Lad Fiskerne blot gøre, som de ville, og skulde der saa blive mindre Brug for en af de tidligere anlagte Havne, maa det som saa meget andet betragtes som et Offer paa Udviklingens Alter. Med Hensyn til Esbjergshavnen ved jeg vel, at den ærede Ordførers Bemærkning om, at man foreløbig maatte se at slaa sig til Ro med den Havn, naar der er Spørgsmaal om en Vestkysthavn, vil blive taget ham ret ilde op fra forskellige Sider, og at de, som ere begejstrede for en stor Vestkysthavn, paa ingen Maade ville slaa sig til Ro med denne Havn. Man har ogsaa anført, at Kommissionen, som skulde undersøge Forholdene paa Vestkysten, ikke har faaet til Opgave at beskæftige sig med Esbjerg, og at det maa være et godt Vidnesbyrd om, at en Havn ved Esbjerg ikke kan have nogen Betydning i denne Henseende. Jeg skal som den ærede Ordfører ikke komme nærmere ind herpaa; men et er jeg vis paa, og det er, at disse store Projekter om Fiskerihavne, hvor man kommer op paa et svimlende Antal Millioner, maa modtages med stor Forsigtighed af Lovgivningsmagten, naar der ikke hersker fuldstændig Enighed om, hvad der skal gøres, og om der er nogen rimelig Udsigt til, at hvad der ofres, virkelig vil være til nogen Nytte. Dette staar endnu uvist hen. Under disse Omstændigheder tror jeg, man maa være berettiget til at sige, at forbedrede Havneforhold ved Esbjerg dog til en vis Grad ville raade Bod paa Manglen af store Vestkysthavne, og at man, naar det er gjort, med Ro kan se paa disse store Planer og ikke behøver at arbejde under det Tryk, at det er nødvendigt hurtigst mulig at faa fremskaffet saadanne store Vestkysthavne.

Med Hensyn til den grønlandske Handel fremkom den ærede Ordfører med en Bemærkning om, at Rigsdagen og Admini-

strationen ikke kunde sidde og dirigere Transalget. Det er fuldstændig rigtigt; men jeg tror, at selv om man kunde gøre det, vilde det dog ikke hjælpe noget. Prisen paa Tran er gaaet meget ned, og derfor figurerer der nu et Underskud, medens der før var et Overskud. Hele Bekostningen over for Grønland er dog vistnok ikke mere blot et Handelsspørgsmaal; det er tillige et Spørgsmaal om, hvorvidt man skal blive ved at civilisere Grønlænderne paa samme Maade, som man hidtil har gjort. Det vilde nu være dristigt af mig at udtale nogen bestemt Mening derom; men jeg vil dog hævde, at kyndige Folk, ikke saa lidt kyndige Folk, have den Opfattelse, at det er et forfejlet Kolonisationssystem og i alt Fald et kostbart Kolonisationssystem. En Ting synes jeg dog, man maa indrømme, nemlig at Eskimoen og hans ejendommelige Raceegenskaber kun harmonere lidt med den Kultur og den stærke Paavirkning af europæiske Sæder, som bliver anvendt over for ham. Hvis det var tænkeligt — det er et Problem, som stadig venter paa sin Løsning — at man kunde komme bort fra den stærke Kultur og vende noget mere tilbage til den moderlige Natur, tror jeg, at baade Eskimoerne vilde befinde sig bedre derved og ogsaa den danske Statskasse; men i øvrigt kan jeg ikke give noget særligt positivt Bidrag til dette overordentlig vanskelige Spørgsmaals Løsning.

K. M. Klausen: Først skal jeg tillade mig at gøre et Par Bemærkninger over for det ærede Medlem for Fredensborg (J. Hage), som udtalte sig om Skytteforeningerne. Der er hidtil, som den ærede Ordfører bemærkede, givet et Tilskud til de danske Skytteforeninger af 40,000 Kr. I Aar er der tra Regeringens Side yderligere forlangt 10,000 Kr. Det er jo en meget glubsk Stigning, og jeg synes derfor, det er naturligt, at Udvalgets store Flertal har sat sig imod denne Stigning. Naar det ærede Medlem for Fredensborg udtalte Haabet om, at den Tid vilde komme, da vi nok blive enige om at give denne Bevilling, saa vil jeg dertil sige, at jeg vil haabe, at den Tid ikke vil komme, thi jeg ser ikke i Skytteforeningerne noget saa overordentlig gavnligt og nyttigt for vort Folk. Jeg tror, at de Penge, der gives til Skytteforeningerne, og navnlig de Penge, der nu forlanges i dette bestemte Øjemed, 10,000 Kr., ere en maskeret Militærbevilling, og jeg mener, at der er mange andre Omraader for vort Folk, hvor der vel kan trænges til Hjælp og Støtte, før vi naa til